

Hartolan kunta

Erillissuunnitelmien raportti 2021–2025

Tässä liitteessä raportoidaan ikääntyvien hyvinvointisuunnitelman, Hartolan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelman, turvallisuussuunnitelman ja ehkäisevän työn toimintasuunnitelman toteutumista.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on lakisääteinen suunnitelma, joka on laadittu myös Hartolan kunnalle. Hartolan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan 2021–2025 kirjatut tavoitteet ja toimenpiteet löytyvät myös laajasta hyvinvointisuunnitelmasta, joten lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma raportoidaan laajassa hyvinvointikertomuksessa.

Raportoinnissa on hyödynnetty vuosittaisia hyvinvointiraportteja ja puolivuositusten, yksikkökohtaisten suunnitelmien seurantalaverien muistioita. Erillissuunnitelmien raportti on ollut myös kommenttikierroksella ja sitä on käsitelty hyvinvointityöryhmässä ennen sen tuloa päätöksentekoon laajan hyvinvointikertomuksen 2021–2025 liitteenä kevätkaudella 2025.

Toimenpiteiden toteutumista kuvattu oheisin merkein. Mahdollisia lisätietoja kirjattu oikeanpuoleiseen sarakkeeseen.

= ei toteutunut

= toteutunut hyvin

✓ = toteutunut osittain, toteutunut jonkin aikaa

Ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma	2
Hartolan yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma	5
Turvallisuussuunnitelma	7
Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma	12

Ikääntyvien hyvinvointisuunnitelma 2021–2024

Tavoite	Toimenpiteet	Lisätietoja
<p>Ikääntyvien toimintakyvyn ja kotona asumisen tukeminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Asuinympäristön ja kodin turvallisuus, esteettömyys ja viihtyisyys - keskusta-alueen kehittäminen ja esteettömyyden huomiointi kulkuväylillä ja julkisiin rakennuksiin - kodin korjaus- ja muutostöistä ja niihin saatavista avustuksista tiedottaminen ✓ Pyritään jatkamaan asiointiavustajatoimintaa ☒ Monipuolinen vapaa-ajan virkistystoiminta - aktiivisen toiminnan mahdollistaminen keskustassa ja kylillä - säännöllinen Juttutupa-toiminta - liikuntaneuvojan henkilökohtainen ohjaus ja elintapaneuvonta - säännölliset ikääntyville sopivat liikuntaryhmät, kuten vesijumprat, tasapaino- ja kehonhallintatunnit, tuolijumprat - asiointi- ja kimpakyytimahdollisuuksien kehittäminen ☐ Jatketaan ylijäämäruokailua yli 65-vuotiaille Hartolan yhtenäiskoululla koronavirustilanteen salliessa ☒ Mahdollistetaan monipuolinen palvelutarjonta ja työvoiman saatavuus kunnassa, kuten kotona asumista tukevat palvelut - mm. lähihoitajakoulutuksen järjestäminen, Pienten kuntien elinvoimaa -hanke ✓ Palveluiden ja toiminnan laadun, saatavuuden ja riittävyyden laaja-alainen arviointi - myös muut kuin sotepalvelut 	<p>Tähtitielle ja Toritielle tehty katusuunnitelmat, Tähtitielle toteutetaan jalankulkuväylä vuonna 2025. Risteysalueiden turvallisuutta selvitetty. Keskusta-alueen puustoa ja pusikoita raivattu. Terveysaseman hissi modernisoitu, kunnanvirastolla kynnyksiä madallettu.</p> <p>Kodin korjaus- ja muutostöistä sekä avustuksista on tiedotettu mm. kunnan kotisivuilla ja kunnan palveluoppaassa sekä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluneuvonnan laatimassa Ikäihmisten palveluoppaassa</p> <p>Asiointiavustajatoimintaa järjestettiin vuosina 2019–2023</p> <p>Kimppakyytimahdollisuuksia ei ole saatu kehitettyä, mutta maksuton palvelu- ja asiointiliikenne käynnistettiin kokeiluna syksyllä 2020 ja sitä jatkettiin kevääseen 2024 saakka. Käyttäjää oli yksittäisiä.</p> <p>Uimahallikuljetuksia on järjestetty viikoittain Sysmän uimahallille, ensin maksuttomana ja syksystä 2024 alkaen omakustanteisesti. Kävijöitä viikoittain noin 20.</p> <p>Ylijäämäruokailua yli 65-vuotiaille ei ole jatkettu koululla vähäisen hävikkiruuan määrän takia</p> <p>Yrittäjäkoulutus ja lähihoitajakoulutus järjestettiin, Pienten kuntien elinvoimaa -hanke sekä sen jälkeen Pienten kuntien Akatemia -hanke toimivat aktiivisesti</p>

	<p>☒ Tiedotetaan palveluista, toiminnasta ja harrastuksista kattavasti, mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> - ikäihmisten palveluopas - Hartolan kunnan palveluopas - Hyvinvointia harrastuksista Hartolassa -lehtinen liikunta- ja harrastusmahdollisuuksista - kunnan kotisivut, facebook - Hartolan kunnan tiedotuslehti - eläkejärjestöt, kyläyhdistykset ym. 	<p>Palveluiden ja toiminnan laatua, saatavuutta ja riittävyttä on arvioitu lähinnä saadun palautteen perusteella, ei systemaattisesti ja laaja-alaisesti. Kunnan omien palvelujen yhdenvertaista ja tasa-arvoista saatavuutta arvioitu yksiköittäin ja kyselyllä 2021 ja 2025.</p> <p>Palveluista, toiminnasta ja harrastuksista on tiedotettu kaikilla toimenpiteissä mainituilla tavoilla</p>
<p>Tuetaan kuntalaisten aktiivisuutta ja omatoimisuutta, toimitaan järjestöystävällisesti</p>	<p>☒ Liikuntapaikkojen ja liikuntamahdollisuuksien ylläpitäminen ja kehittäminen, mm. kevyen liikenteen väylät ja ulkoilureitit, hiihtoladut, liikuntatilat</p> <p>☒ Liikuntaneuvojan palvelut 3 pv/vk</p> <p>☒ Ehkäistään kaatumisia ja tuetaan turvallista liikkumista, mm. muistutetaan liukusteiden käytöstä</p> <p>☒ Monimuotoisten kulttuuripalvelujen järjestäminen ja mahdollistaminen</p> <p>☐ Vertaisohjaajien kouluttaminen ja vertaisohjaajatoiminnan kehittäminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - videoiden ja muiden mahdollisuuksien hyödyntäminen tukena <p>☐ Etäyhteyksin tarjottavien harrastusmahdollisuuksien kehittäminen</p> <p>☒ Avustukset yhdistyksille, järjestöille ja seuroille monipuolisen toiminnan mahdollistamiseksi</p> <p>☒ Nimetty yhdistysyhteyshenkilö kunnassa, jolta neuvoa ja ohjausta yhdistysasioissa</p> <p>☒ Yhdistysten tietopankki kunnan kotisivuilla</p>	<p>Liikuntapaikkoja ja -mahdollisuuksia on pidetty yllä ja kehitetty, mm. ulkoilureittien kunnostaminen ja hiihtoladut. Liikuntamajan käyttö oli maksutonta 65 vuotta täyttäneille v. 2023–2024.</p> <p>Liikuntaneuvojan palvelut ovat olleet saatavilla tarpeen mukaan, asiakkaita ollut kuitenkin koronavuosien aikana ja jälkeen vähän.</p> <p>Liukusteita jaettiin talvikaudella 2020–2021 65 vuotta täyttäneille hartolalaisille yhteensä 500 kpl, ja vuonna 2024 alkuvuonna 50 kpl ja loppuvuonna 50 kpl. Näiden yhteydessä järjestetty mm. luentoja kaatumisten ehkäisystä ja tehty kaatumisvaaran arviointitestejä.</p> <p>Vuonna 2023 uutena avustuskategoriana mukaan tuli hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, josta on tuettu esim. eläkejärjestöjen järjestämää toimintaa.</p>
<p>Kuntalaisten osallisuuden lisääminen, kuntalaisten</p>	<p>☒ Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien järjestäminen: kyselyt, tilaisuudet, asiakaspalaute, kunnan työntekijöiden</p>	<p>Valtuustokauden aikana järjestetty kyselyitä, keskustelutilaisuuksia,</p>

<p>näkemykset ja tarpeet tunnetaan kunnassa</p>	<p>ja viranhaltijoiden liikuttava enemmän kuntalaisten keskuudessa</p> <ul style="list-style-type: none"> ☒ Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontuu säännöllisesti ja osallistuu toimenpiteiden suunnitteluun, mm. antaen lausuntoja ☒ Vanhus- ja vammaisneuvosto jalkautuu kylille tapaamaan ikääntyneitä ☒ Kunnan www-sivuille lisätään ikääntyvien palvelut ja kuvataan kuntalaisten vaikutusmahdollisuudet ☒ Avustetaan kuntalaisia sähköisissä palveluissa (kirjasto, Nuorten työpaja Signaali) 	<p>asukasraati, johtoryhmä jalkautunut torille vuosittain.</p> <p>Vanhus- ja vammaisneuvosto kokoontunut säännöllisesti ja järjestänyt toimintaa, antanut lausuntoja ja tehnyt aloitteita.</p> <p>Vanhus- ja vammaisneuvosto jalkautunut kylille vuosittain Vanhustenviikolla.</p>
<p>Ikäihmisten palvelut järjestetään ensisijaisesti lähipalveluina</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Vanhuspalvelujen järjestämisvastuu Päijät-Hämeen hyvinvointikuntayhtymällä ☒ Mahdollistetaan monipuolinen palvelutarjonta ja työvoiman saatavuus kunnassa, kuten kotona asumista tukevat palvelut - mm. lähihoitajakoulutuksen järjestäminen, Pienten kuntien elinvoimaa -hanke 	<p>Sote-uudistuksen myötä vanhuspalvelujen järjestämisvastuu Päijät-Hämeen hyvinvointialueella 1.1.2023 alkaen.</p> <p>Yrittäjäkoulutus ja lähihoitajakoulutus järjestettiin, Pienten kuntien elinvoimaa -hanke sekä sen jälkeen Pienten kuntien Akatemia -hanke toimivat aktiivisesti</p>

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Tavoitteet	Toimenpiteet	Lisätietoja
<p>Kaikille yhtäläiset ja esteettömät osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuudet</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Kunnanviraston palveluiden saatavuuden parantaminen kesäaikaan ☒ Jäteaseman aukioloaikojen laajentaminen ☒ Avoimiin kuntalaistilaisuuksiin järjestetään mahdollisuus osallistua etäyhteydellä myös jatkossa ✓ Etäyhteydellä osallistuville puheen kuulumisen parantaminen, Jabran käytön haasteiden ratkaiseminen ☒ Ajelukierros rollaattoreilla päättäjille, rollaattoreita lainaan terveysasemalta ☐ Keskustien kevyenliikenteen väylän päällystäminen Itä-Hämeen museolta 4-tielle ✓ Hartola-salin ja terveysaseman kahviotilan akustiikan parantaminen 	<p>Kunnanvirasto ollut avoinna myös kesäaikaan.</p> <p>Jäteaseman aukioloaikoja laajennettiin keskiviikkoisin klo 18 asti. Talvikaudella kävijöitä vähän, joten talvikaudelle palattiin klo 12–15 aikaan.</p> <p>Hartola-salin ja terveysaseman kahviotilan akustiikkaa parannettu mm. verhojen ja taiteen keinoin</p>
<p>Tiedonsaannin yksinkertaistaminen ja tiedottamisen tehokkuuden parantaminen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kunnan kotisivujen selkeyden kehittäminen, ja tiedot helposti löydettävissä ✓ Neuvonnan asiakasohjauksen kehittäminen siten, että asiakas ohjautuu heti oikealle henkilölle. Neuvonnassa työntekijöiden tehtäväkuvaukset selvillä. ☒ Kannustaminen vikailmoitusten tekemiseen sähköisesti ✓ Tiedottamisen parantaminen (resursointi). Tiedotuksessa huomioidaan kohderyhmät ja tiedotus on etupainotteista. ☒ Viestinnän tehostamisen ja monipuolistamisen tueksi perustetaan viestintätiimi 	<p>Kunnan kotisivuja kehitetty, isompia uudistuksia ei ole tehty</p> <p>Tiedottamisessa vielä kehittämiskohtia.</p> <p>Palveluopasta ei jaeta vuosittain joka talouteen.</p>

	<p>☐ Vuokrattavista yhteiskäyttötiloista ja vuokra-asunnoista kuvia ja lisätietoja kotisivuille</p> <p>☒ Uusille kuntaan muuttaville asukkaille kirjeet kunnasta</p> <p>✓ Muun kuin internet-tiedottamisen kehittäminen. Hartolan kunnan tiedotuslehti kahdesti vuodessa ja palveluopas vuosittain joka talouteen, Lähilehden täyspeittojakelun mukana.</p>	
--	--	--

Turvallisuussuunnitelma

Teema 1. Syrjäytymisen ehkäisy ja hyvinvoinnin lisääminen

Turvallisuus-tavoite	Toimenpide	Lisätietoja
<p>Yhä harvempi kuntalainen kokee yksinäisyyttä</p> <p>1) Nuorten yksinäisyys laskee vähintään valtakunnalliselle tasolle</p> <p>2) Jokaisella lapsella ja nuorella on vähintään yksi ystävä</p> <p>3) Ikäihmisten yhteisöllisyys kasvaa</p>	<p>☐ Kehitetään tukioppilastoimintaa</p> <p>☒ Vahvistetaan kaveritaitoja varhaiskasvatuksessa ja koulussa</p> <p>☐ Ystäväpalvelusta tiedotetaan</p> <p>✓ Vapaaehtoistoimintaa kehitetään</p> <p>✓ Asiointiavustaja</p> <p>☒ Juttutupa</p> <p>✓ Kimppakävely</p> <p>✓ Kutsutaksi</p> <p>☒ Lukupiiri ja lehtisalin mahdollisuudet</p> <p>☒ Satutunnit</p> <p>☒ Digiopastus</p> <p>☐ Yli 65-vuotiaiden maksuton ruokailu (linjaston ylijäämäruoka)</p>	<p>Ystäväpalvelussa ei resursseja toiminnan lisäämiseen, ei voi tiedottaa.</p> <p>Asiointiavustaja-toiminta toteutui v. 2019-2023.</p> <p>Asiointi- ja palveluliikenne toteutui kutsutaksi-tyyppisenä v. 2020-2024.</p> <p>Koululla lisäksi lukumummo-toimintaa</p>
<p>Kuntalaisilla on vapaa-ajalla enemmän mielekästä tekemistä</p> <p>1) Jokaisella lapsella ja nuorella on vähintään yksi mielekäs harrastus</p> <p>2) Harrastamisen ja liikunnan määrä lisääntyvät</p>	<p>✓ Harrastuksista ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksista tiedottaminen ja viestintä</p> <ul style="list-style-type: none"> - tiedon tavoitettavuus kaikille ikäryhmille (esim. nuorille oma harrastusesite) - nykyistä monipuolisemmat tiedotuskanavat - koululle infotilaisuus <p>☒ Kehitetään ja kokeillaan uusia tapoja harrastustakuun toteutumiseksi, esim.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pyritään lisäämään maksuttomia harrastuksia heti koulupäivän jälkeen (Islannin malli) - erilaisten avustusten hyödyntäminen kokeiluissa <p>☒ Varhaiskasvatuksessa harjoitellaan erilaisia taitoja ja annetaan lapselle mahdollisuus laajentaa osaamistaan ja tutustua uusiin asioihin</p>	<p>Harrastusmahdollisuuksista tiedotetaan mm. esitteen avulla ja wilman kautta, mutta nuorille ei omaa harrastusesitettä, eikä koululla infotilaisuuksia</p> <p>Harrastuspassisovellusta kokeiltiin, ei nähty tarvetta</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Harrastuspassisovellus ☑ Kirjaston kokoelmat ja kirjavinkkaus ☑ Kirjaston liikuntavälinelainausta ja Fatbikevuokraus 	
<p>Vahvistetaan kuntalaisten mielenterveyttä ja itsetuntoa</p> <p>1) Nuorten ahdistuneisuus ja masennusoireilu laskee vähintään valtakunnalliselle tasolle</p> <p>2) Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien määrä vähenee vuosittain</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Kasvatuksessa tarjotaan lapselle mahdollisuuksia luoda turvallisia ja pysyviä kiintymyssuhteita aikuisiin turvallisessa ympäristössä ja annetaan mahdollisuus harjoitella vertaisvuorovaikutusta <ul style="list-style-type: none"> - Papilio-ohjelma varhaiskasvatuksessa - Selvitetään Mieleton mahdollisuus -draamakokonaisuuden toteuttamista 1. ja 2. luokkalaisille sekä varhaiskasvatukseen ☑ Selvitetään mielenterveyden ensiapukurssin järjestämistä <ul style="list-style-type: none"> - Nuoren mielen ensiapu koululle - Mielen ensiapukoulutus nuorten työpajan ohjaajille ☐ Selvitetään Camera Obscura -toimintamallin järjestämistä <ul style="list-style-type: none"> - arvo-, terveyskasvatus-, sekä tunne- ja selviytymistaidot = itsetuntemuksen ja omanarvontunnon vahvistaminen ☑ Käytetään Nuotta-valmennusta työtapana ☑ Onks tää normaalia -chat 	<p>Papilio-ohjelma toteutui varhaiskasvatuksessa joitakin vuosia, sen jälkeen siirryttiin Piki-ohjelmaan</p>
<p>Ennaltaehkäistään päihteidenkäyttöä ja päihdehaittoja</p> <p>1) Nuorten huumekeuilujen, tupakkakeuilujen ja päivittäin tupakoivien määrä laskee vähintään valtakunnalliselle tasolle</p> <p>2) Nuorten asenteet huumeita ja tupakkaa kohtaan muuttuvat vähintään valtakunnallisen tason mukaiseksi</p> <p>3) Hartola on kärjessä Päijät-Hämeessä raittiiden nuorten osuudessa</p> <p>4) Päihteidenkäyttö tunnustetaan ja otetaan</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Kannabisinterventiokoulutus ja kasvi-interventio opettajille ja nuorisotoimen henkilöstölle ☑ Ehyt ry:n kanssa yhteistyössä tulossa Hubu päihdekasvatustunnit 7. ja 8. lk, henkilöstökoulutus ja vanhempainilaisuus 16.10.2019 ☑ Juteltaisko -koulutus 5. ja 6. lk kanssa työskenteleville ☐ Jututtamo -koulutus vanhemmuuden tukemiseen, esim. vertaisryhmän vetämiseen ☐ Yhteistyö Vahvistamon kanssa, esim. materiaalihautomo tai koulutusta ☑ Järjestetään huumeisiin liittyen työpaja nuorille, jonka pohjalta yhteistyössä nuorten kanssa järjestetään vanhempainilta. Yhteistyössä HuuMa-hankkeen kanssa. 	<p>Päihteisiin liittyviä koulutuksia järjestetty monipuolisesti ammattilaisille.</p> <p>Lapsille ja nuorille päihdekasvatusta ja turvallisuuskasvatusta ikä ja kehitystaso huomioiden, yhteistyötahoja mukana.</p> <p>PAKKA-toimintamallia selvitetty, ei ole otettu käyttöön</p> <p>Suonensisäisesti huumeita käytävien terveysneuvonnan järjestämistä selvitettiin, mutta ei saatu järjestettyä Hartolaan</p>

<p>puheeksi kaikessa asiakastyössä</p> <p>5) Avunsaanti päihdeongelmiin on aiempaa helpompaa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☒ Varhaisen tunnistamisen & puheeksioton koulutus ☒ Varhaiskasvatuksessa toteutetaan ja kehitetään turvallisuuskasvatusta ☒ Järjestetään päihdeettömiä tapahtumia nuorille myös markkinaperjantaina ja koulujen päättyessä ☒ Jatketaan yhteistyötä Itä-Häme Opiston kanssa ja toisen asteen opiskelijoiden tavoittamista ☐ YAD koko vuoden kestävä kokonaisuus ☒ Nuuska-agenttikoulutus marraskuussa ☒ Kokemusasiantuntijoiden hyödyntäminen ✓ Selvitetään PAKKA-toimintamallin toteuttamista, sisältäen mm. <ul style="list-style-type: none"> - Ostokokeet - Tarjoilun estäminen päihtyneille - Valvonnan seuranta - Asennevaikuttaminen ✓ Tiedottaminen <ul style="list-style-type: none"> - vastuullinen alkoholinkäyttö - irti huumeista - tilastot - kyselyt - kohtaamiset ✓ Kampanjat ☒ Olemassa olevien päihdeohjelmien päivittäminen tarvittaessa ✓ Selvitetään hoitoonohjaus kaikkiin päihteisiin liittyen PHHYKYn kanssa ja varmistetaan että tieto on laajasti saatavilla ✓ Selvitetään suonensisäisesti huumeita käyttävien terveysneuvonnan järjestämistä Hartolassa, sisältäen mm. neulojen vaihdon ja rokotukset ☒ Viestitään ja tiedotetaan yhä enemmän siitä, mistä on apua saatavilla ja mitä on oma-apu 	<p>Yleinen viestintä painottuu paljolti palveluista ja saatavilla olevasta tuesta tiedottamiseen, jonkin verran myös tietoa päihdeistä ja esim. vapestä</p>
--	--	---

<p>Rikollisuutta ehkäistään ja rikollisuuteen puututaan entistä hanakammin</p> <p>1) Poliisi saa enemmän ja ajankohtaista tietoa Hartolan turvallisuudesta</p> <p>2) Lisätään tietoutta kuntalaisten mahdollisuuksista vaikuttaa omaan turvallisuuteensa</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Kehitetään Ankkuri-yhteistyötä ✓ Lisätään kuntalaisten tietoutta vihjeiden jättämisestä, rikosilmoitusten tekemisestä ja hätäkeskukseen soittamisesta ✓ Kuntalaisille ja kylille jaetaan tietoa omakohtaisesta varautumisesta ✓ Viestitään siitä, että turvallisuus on jokaisen yhteinen asia, minkä takia jokaisen tulee myös kertoa rikollisesta toiminnasta viranomaisille 	<p>Ankkuri-yhteistyötä kehitetty, mutta toiminta oli välillä hiljaisempaa poliisin vähäisten resurssien takia.</p> <p>Tietoa ja viestintää tehty teemaan liittyen eniten valtuustokauden alkupuolella.</p>
---	--	--

Teema 2. Tiet ja tilat

Turvallisuuustavoite	Toimenpide	Lisätietoja
<p>Kunnan tilojen ja kunnan työntekijöiden turvallisuutta parannetaan</p> <p>1) Kaikissa kunnan tiloissa on asianmukainen ja ajantasainen pelastussuunnitelma</p> <p>2) Ennaltaehkäistään ja havaitaan varhaisessa vaiheessa kunnan kiinteistöjä koskevat uhat ja puutteet</p> <p>3) Työturvallisuutta kehitetään erityisesti tapaturmien ehkäisyn suhteen</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Kaikkien kunnan tilojen pelastusohjeet ja pelastussuunnitelmat tehdään tai päivitetään ajan tasalle <ul style="list-style-type: none"> - Päiväkoti - Nuokku - Jokiranta - Taidesalonki Talvio - Liikuntamaja - Jätevedenpuhdistamo ☑ Tekninen toimi toteuttaa minikuntoarvioita kunnan tiloissa ennaltaehkäisevänä toimintana ☑ Lisätään tiedotusta siitä, miten vikailmoitukset tehdään enerssiin. ☑ Turvakävelyt ☑ Sovitaan käytännöt läheltä piti -tilanteiden kirjaamiseen ja tilastointiin ☑ Perehdytetään työntekijöille toimintatavat tapaturma- ja läheltä piti -tilanteissa 	<p>Lisäksi tehty mm. riskikartoituksia, varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden tarkastuksia, terveydensuojelulain mukaisia tarkastuksia, työpaikkaselvityksiä</p>
<p>Liikenneturvallisuus ja esteettömyys paranevat</p> <p>1) Vastuullinen ja turvallisuushakuinen liikennekäyttäytyminen lisääntyvät</p> <p>2) Kaatumiset, tapaturmat ja onnettomuudet vähenevät</p>	<ul style="list-style-type: none"> ☑ Onnimannissa otetaan käyttöön pyöräilykypärät ulkona potkulautoilla ym. ajellessa. ☑ Kampanjoidaan vastuullisen liikennekäyttäytymisen puolesta, lisätään liikennevalistusta ☑ Selvitetään mahdollisuutta tukisetelin jakamista jokaiselle yli 65-vuotiaalle, jolla saa tukea kenkien liukuesteiden ostoon paikallisesta apteekista ☑ Lisätään työntekijöiden ja ikäihmisten tietoisuutta kaatumisten ehkäisystä ja hyvistä 	<p>Liukuesteitä jaettu 65 vuotta täyttäneille talvikaudella 2020-2021 ja vuonna 2024.</p> <p>Kaatumisten ehkäisyn ja toimintakyvyn ylläpitoon liittyen järjestetty luentoja ikäihmisille, UKK-instituutin kaatumisten ehkäisyn verkostosta uutiskirjeet 2 krt/vuosi</p>

<p>3) Kehitetään liikkumisen esteettömyyttä ja turvallisuutta</p>	<p>käytännöistä. Liitytään UKK-instituutin kaatumisten ehkäisyyn verkostoon</p> <p>☒ Hartolan kunnan keskustan ulkoalueilla tehdään esteettömyyskartoitus yhteistyössä Lahden ammattikorkeakoulun kanssa.</p> <p>☒ Osoitetietojen oikeellisuus ja ajantasaisuus</p> <p>☒ Näkemisen ja havaitsemisen esteiden poistaminen mahdollisuuksien mukaan turvallisuuskyselyssä esille nousseiden ehdotusten pohjalta</p> <p>✓ Muihin liikenneturvallisuuden uhkiin puuttuminen turvallisuuskyselyssä esille nousseiden asioiden pohjalta</p> <p>✓ Valaistuksen parantaminen</p> <p>☒ Valvontakameroiden lisääminen</p>	<p>Kävelyn ja pyöräilyn edistämisohjelma valmistui 2024</p>
<p>Vahvistetaan kuntalaisten omatoimista varautumista</p> <p>1) Asukkaiden tietoisuus lisääntyy kodin turvallisuuteen ja häiriötilanteisiin liittyen</p>	<p>☒ Valistus ja asukkaiden tietoisuuden lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - kodin turvallisuus - ikääntyneiden kotien muutostöistä ja korjausneuvojasta - miten toimia häiriötilanteessa - asukkaiden omatoiminen varautuminen 	<p>Tiedotusta mm. kylille jalkautumisten yhteydessä, sekä palveluoppaassa ja kotisivuilla</p>

Teema 3. Yhteisöt ja yhteisöllisyys

Turvallisuustavoite	Toimenpide	Lisätietoja
<p>Kyläyhteisöt toimivat aktiivisesti asukkaiden turvallisuuden parantamiseksi</p> <p>1) Kylissä kehitetään omatoimista varautumista ja naapuriapua</p>	<p>☐ Naapuriapumalli</p> <p>☐ Kimppakyytimahdollisuuksista tiedottaminen ja alustan selvittäminen</p> <p>☐ Nimetty turvallisuusyhdyshenkilö jokaisessa kylässä häiriötilanteiden varalle</p> <p>✓ Kylien omatoiminen varautuminen esimerkiksi kylän alkusammutusvälineistön kartoittamisella ja siitä koko kylälle tiedottamisella</p> <p>✓ Kylille annetaan lisää tietoa esimerkiksi oman turvallisuussuunnitelman tekemisestä ja muusta oman turvallisuuden kehittämisestä</p>	<p>Mm. yhdistysillat, kylille jalkautumiset, kyläyhteisöjen oma toiminta</p>
<p>Hyvät väestösuhteet ja positiivinen me-henki lisääntyvät</p>	<p>☒ Kehitetään kuuntelevaa, ymmärtävää ja positiivista keskustelukulttuuria</p>	<p>Esimerkiksi varhaiskasvatuksella vierailuja Kotisaloon, koululla lukumummo-</p>

<p>1) Kuntalaisilla on ajantasaista ja oikeaa tietoa saatavilla</p> <p>2) Edistetään yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa</p>	<p>☒ Tiedotetaan avoimesti ja rehellisesti ja lisätään positiivisten asioiden esiin nostamista</p> <p>☒ Lisätään eri ikäryhmien kohtaamismahdollisuuksia</p> <p>☒ Arvioidaan ja kehitetään järjestettävien palvelujen, toiminnan ja tapahtumien yhdenvertaisuutta</p>	<p>toimintaa, koululaisten vierailut, TaiKu-hanke.</p> <p>Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyt 2021 ja 2025.</p> <p>Osana kunnan perustoimintoja, kuten liikunta- ja kulttuuri- ja nuorisopalveluita</p>
--	---	--

Ehkäisevän työn suunnitelma

TAVOITE JA TARKOITUS

Luoda yhteinen tilannekuva, tuoda näkyväksi ja turvata olemassa olevat palvelut sekä sopia konkreettisista toimenpiteistä, joiden avulla hartolalaisten mielen hyvinvointi lisääntyy ja päihteiden käyttö, ongelmapelaaminen sekä lähisuhdeväkivalta vähentyvät.

Ehkäisevän työn toimintasuunnitelma täydentää ja tukee laajaan hyvinvointisuunnitelmaan ja alueelliseen ehkäisevän työn toimintasuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista.

Toimenpide	Arviointi
<p><u>Hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävän toiminnan järjestäminen kunnassa</u></p> <p>☒ Tunne-, vuorovaikutus- ja turvataitoja opetellaan systemaattisesti varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa</p> <p>☒ Tarjotaan mahdollisuuksia monipuoliseen kulttuuri- ja liikuntatoimintaan eri-ikäisille kuntalaisille</p> <p>✓ Ystäväpalvelun kohtaamisongelman ja resurssien selvittäminen, yhteistyön edistäminen / srk, Eläkeliitto, muut tahot</p> <p>✓ Päihdeputken ymv. tapahtumien järjestäminen eri teemoilla</p>	<p>Ystäväpalvelu toimii tällä hetkellä seurakunnan ja Eläkeliiton yhteistyöllä, ystäväpalvelun laajentamiseen nykyisestä ei ole tällä hetkellä resursseja</p> <p>Päihdeputki järjestetty v. 2023. Hyvinvointiin liittyviä teemailtoja järjestetty Nurkalla.</p> <p>TaiKu -hanke järjestettiin</p>
<p><u>Puheeksi ottaminen ja varhainen tunnistaminen</u></p> <p>☒ Mielen hyvinvointiin ja päihteisiin, väkivaltaan ja pelaamiseen liittyvistä asioista puhutaan ja keskustellaan avoimesti asiakas- ja kohtaamistyössä</p> <p>☒ Osaamista puheeksi ottoon ja varhaiseen tunnistamiseen pidetään yllä</p>	<p>Ammattilaiset osallistuneet eri teemoilla järjestettyihin varhaiseen tunnistamisen ja puheeksi oton koulutuksiin.</p>
<p><u>Varhaisen tuen toiminnan järjestäminen kunnassa</u></p> <p>☒ Varhaisen tuen asiantuntijan palvelut lapsille, nuorille ja perheille</p> <p>☐ Ilmiölähtöinen työskentely oppilashuoltoryhmän, arjen tuen palvelujen ja vanhempainyhdistyksen kanssa, yhteistyön tiivistäminen</p> <p>✓ Hankemahdollisuuksien selvittäminen etsivään vanhustyöhön</p>	<p>Koulunuorisotyötä toteutettu vuosina 2021-2024</p> <p>Ilmiölähtöinen työskentely ei lähtenyt toimimaan</p> <p>Hankeavustusta haettiin etsivään vanhustyöhön STEA:lta yhteistyössä kunnan ja Alatalon</p>

	<p>Vanhustentalosäätiön kanssa, avustusta ei saatu.</p> <p>Varhaisen tuen toimintamallia 65 vuotta täyttäneille käynnistetty alkuvuonna 2025</p>
<p><u>Osaamisen edistäminen</u></p> <p>✓ Nuoren mielen ensiapu –koulutus ammattilaisille, 3. sektorin toimijoille ja huoltajille</p> <p>☐ Mielenterveysosaamisen johtamisen toimintamallin ottaminen käyttöön</p> <p>☑ Selvitetään muut koulutus- ja osaamistarpeet ja järjestetään / tiedotetaan koulutuksista</p>	<p>Nuoren mielen ensiapu -koulutus järjestettiin ammattilaisille</p> <p>Koulutustarpeita selvitetty ja koulutuksista sekä erilaisista materiaaleista tiedotetaan säännöllisestä ehkäisevän työn työryhmässä. Järjestetty syksyllä 2024 ehkäisevän päihdetyön moniammatillinen työpaja yhdessä Sysmän kanssa / Ehyt ry.</p>
<p><u>Asukkaiden osallisuuden edistäminen ehkäisevässä työssä</u></p> <p>☑ Osallisuus ymmärretään olennaisena osana asiakas- ja kohtaamistyötä</p> <p>☑ Kyselyt, tapahtumat ja tilaisuudet</p>	<p>Osallisuuteen ja ehkäisevän työn teemoihin liittyviä kysymyksiä hyvinvointikyselyissä 2021 ja 2024, kouluterveyskyselyissä sekä päihdetilannekyselyssä 2022. Sivistus- ja hyvinvointilautakunnan jäsenet vastasivat ehkäisevän päihdetyön kypsyysanalyysiin 2023.</p>
<p><u>Palveluiden toimivuuden ja riittävyyden arviointi ja turvaaminen, mm.</u></p> <p>✓ Palvelujen saatavuus ja saavutettavuus</p> <p>✓ Hoitopolkujen toimivuus ja selkeys</p> <p>✓ Päihdetilanteen kartoitus sote-ammattilaisten vastaanotolla</p> <p>✓ Lääkehoidon seuranta sote-ammattilaisten vastaanotolla</p> <p>✓ Läheisten ja läheisnäkökulman huomioiminen</p>	<p>Palvelujen toimivuuden ja riittävyyden arviointia tehty ehkäisevän työn työryhmässä ohessa mainituissa asioissa, ei kuitenkaan systemaattisesti.</p>
<p><u>Tiedottaminen ja viestintä, mm.</u></p> <p>☑ Saatavilla olevat palvelut ja toiminta</p> <p>✓ Kuntalaisten hyvinvoinnin ilonaiheet ja huolenaiheet</p> <p>✓ Teemaviikkojen hyödyntäminen</p> <p>☐ Terapianavigaattori</p> <p>☑ Lastensuojeluilmoitusten ja huoli-ilmoitusten tekeminen</p> <p>✓ Vihjeet laittomasta toiminnasta poliisille</p>	<p>Tiedotettu ja viestitty ehkäisevään työhön liittyvistä teemoista. Tiedotus painottunut eniten saatavilla olevista palveluista tiedottamiseen.</p>